

عنوان مقاله:

سقانفار: روایت پردازی در معبد آب و ساقی از آناهیتا تا حضرت ابوالفضل در معماری بومی شمال ایران

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی دستاوردهای نوین پژوهشی در مهندسی عمران معماری شهرسازی (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 1

نویسندگان:

سیدیچی اسلامی - استادیار دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

سید غلامرضا اسلامی - دانشیار دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

ناهید گیل امیررود - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه کمال الملک نوشهر

خلاصه مقاله:

در ایران باستان احترام عناصر چهارگانه از اصول اعتقادی بود و ایزدانی را موکل این عناصر می دانستند. یکی از عناصر مهم آب و یکی از خدایان محبوب آناهیتا، فرشته آب، زیبایی و باروری بوده است. برای پرستش آب و آناهیتا مکان های متعددی در دوره های مختلف ساخته شده است. در این معابد آیین گرامیداشت آب باران خواهی توسط مردم انجام می شد. نفار بنایی است مختص به شمال ایران که نماد پیوند معماری با روایات آب در فرهنگ ایرانی به شمار می رود. نفار ها اتاقک هایی با سقف و ستون های چوبی در کنار مزارع بوده که در ایران باستان مردم برای طلب باران و فراوانی محصول در آنجا به نذر و نیاز می پرداختم. با ورود اسلام این گونه معماری باستانی، دستخوش تغییر شد و از نفار به سقانفار (سقatalar) به عنوان بنای مذهبی به یاد سقای کربلا حضرت عباس منصوب گردید و از کنار مزارع به بطن روستا آمد. اگرچه نفار ها در طول زمان دچار تغییر شده اند، لکن معماری، تزئینات آنها و آیین نامه هایی که تا امروز در آنها جریان دارند یادگارهایی واضح از گذشته های دور است. سقانفار با بهره گیری از سنت ها، آداب و عقاید مردم مازندران، روایتگر گوشه ای از فرهنگ بومی و مذهبی این استان است. با استفاده از تحقیقات کتابخانه ای و میدانی و با رویکرد توصیفی و تحلیلی این مقاله نشان می دهد که بنای مذکور، بازتاب زندگی ساده کشاورزی مردم عادی منطقه است که توانسته با پیوند آب و معماری، محلی برای نیایش، تجمع و گردهمایی در محل به وجود آورد.

کلمات کلیدی:

الهه آب، سقانفار، روایت داستانی، معماری بومی، فرهنگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/475569>

